227306

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การระงับข้อพิพาททางปกครองโดยวิธีการอื่น
นอกจากศาลปกครอง

ชื่อผู้เขียน นางสาวเชาวณี ชววิสิฐ

ชื่อปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา 2551

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิจบดี ชินเบญจภุช ประธานกรรมการ
2. อาจารย์สุเมธ รอยกุลเจริญ

ศาลปกครองเป็นสถาบันหรือองค์กรกลางที่ประชาชน และนักกฎหมายจำนวนมากรอคอย และฝากความหวังไว้ว่าจะแก้ไขปัญหาข้อพิพาทระหว่างประชาชนและฝ่ายปกครองได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากศาลปกครองถือเป็นสถาบันหรือองค์กรที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการควบคุมฝ่ายปกครอง เพราะเห็นว่า ศาล-ปกครองเป็นองค์กรอิสระ มีความเป็นกลาง และพิจารณาพิพากษาคดีอย่างเป็นธรรม กล่าว คือ มีหลักในการพิจารณาคดีปกครองที่เหมาะสม และแตกต่างไปจากการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรม อีกทั้งในการพิจารณาคดีปกครองนั้นประกอบไปด้วยตุลาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายปกครองโดยเฉพาะมีวิธีการพิจารณาคดีใช้ระบบไต่สวนในการแสวงหาข้อเท็จจริง และคำวินิจฉัยของศาลที่มีการแสดงเหตุผลในคำวินิจฉัยที่ชัดเจน จากหลักต่าง ๆ ที่กล่าวมาล้วนเป็นหลักประกันให้กับประชาชนที่เห็นศาลปกครองเป็นที่พึ่งอันสำคัญของประชาชนอย่างแท้จริง และก่อนที่จะนำคดีสู่ศาลปกครองผู้ฟ้องคดีปกครองจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 คือ การเยียวยาภายในฝ่ายปกครองหรืออุทธรณ์ภายในฝ่ายปกครอง หรือเรียกว่า วิธีระงับข้อพิพาททางปกครองโดยวิธีการอื่นนอกศาลปกครอง ได้แก่ วิธีการประนีประนอมยอมความ ซึ่งเป็นการทบทวนภายในฝ่ายปกครองการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ

เจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 การระงับข้อพิพาททางปกรองในลักษณะกึ่งข้อพิพาทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท การระงับข้อพิพาททางปกครองโดยวิธีการอนุญาโตตุลาการ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 แต่ศึกษาวิธีระงับข้อพิพาททางปกครองโดยวิธีการอื่นนอกศาลปกครอง ยังมีประเด็นปัญหาทางกฎหมาย กล่าวคือ

1. ตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ยังมีข้อกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดคุณสมบัติของอนุญาโตตุลาการและคดีที่เกี่ยวกับสัญญาทางปกครองควรนำอนุญาโตตุลาการมาบังคับใช้หรือหรือไม่

2. ตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพ.ศ. 2539 ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท ว่าด้วยคุณสมบัติและโครงสร้างคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท

3. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หากเจ้าหน้าที่ได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเมื่อบุคคลภายนอกผู้เสียหายฟ้องหน่วยงานของรัฐ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดหรือต้องร่วมรับผิด หรือในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่า เป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดหรือต้องร่วมรับผิด หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีสิทธิขอให้ศาลปกครองที่มีอำนาจในการพิจารณาคดีนั้นเรียกเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐแล้วแต่กรณีเข้ามาเป็นคู่ความในคดีได้ตามมาตรา 7 หรือไม่

The Administrative Court is designed as an impartial and independent organization charged with judging cases in an equitous and unbiased manner. Thus, in administrative trials, legal proceedings are conducted in a way that is fitting for the type of cases it handles. The Administrative Court also differs from courts of justice in regard to how trials are conducted. Administrative Court judges have particular expertise in administrative law and judicial proceedings are conducted in open court. The inquisitorial system is used in acquiring relevant facts required for the proper adjudication of cases. In the course of reaching judgments, Administrative Court judges clearly provide reasons in a lucid and unequivocal manner for the judgments they lay down. As such, the legal principles governing Administrative Court deliberations and judgments are taken by citizens to be of high repute, thereby fostering

citizen confidence in the Court with citizens being convinced that its proceedings redound to the public benefit.

Before bringing a case before the Supreme Administrative Court, the party bringing suit in an administrative case must follow procedures stipulated in the Act on Government Administration Procedure B.E. 2539 (1996). It must be determined in advance of any proceedings conducted under the auspices of the Supreme Administrative Court and subsequent adjudication whether an Administrative Court of the First Instance can provide relief in the case at hand or whether it is appropriate to appeal to the Supreme Administrative Court in a particular instance. In addition, in some cases, recourse can be had to the method of abatement of administrative disputes using quasi-judicial procedures such as when contending disputants are able to reach a compromise solution to the problem over which they are contending.

Furthermore, within the purview of the administrative branch, are judgments reached on putatively tortious acts of officials of administrative agencies and the enforcement of administrative measures falling within the purview of, or by reference to, the Act on Liability Concerning Violation by Officials B.E. 2539 (1996) and the Act on Government Administration Procedure B.E. 2539 (1996). Furthermore, arbitral tribunals are constituted in cases in which quasi-disputes are adjudicated through a panel of arbitrators under the Arbitration Act, B. E. 2545 (2002), thereby contributing to the abatement of administrative disputes adjudicated by the Administrative

Court. Nonetheless, the researcher has determined that vexed legal issues still remain to be addressed in regard to the following:

1. The Arbitration Act, B.E. 2545 (2002) does not adequately address the legal issues of the qualifications of arbitrators in addition to addressing cases in which it is unclear whether arbitrators are authorized to enforce the terms of disputed administrative contracts.

2. The Act on Government Administration Procedure B.E. 2539 (1996) does not properly and directly address the legal issue of abatement of disputes through bringing such cases before arbitrators in respect to the qualifications of arbitrators and the operational structure of the proceedings themselves.

3. The Act on Liability Concerning Violation by Officials, B.E. 2539 (1996) does not directly address those cases in which officials act intentionally or with wanton negligence and a third party who has suffered damages brings suit against the government agency in question. In such a case, officials can respond in a variety of ways. It may be that these officials would take on liability severally or mutually when suit is brought to bear against the agency employing them. In other cases, it could be that the plaintiff suffering damages sues said officials and the officials in question exercise their right to appeal to the Administrative Court to assume direct jurisdiction with said officials becoming engaged in litigation before the Court. The Act is accordingly vexed in view of Article 7 not containing precise and univocal specifications as to whether or not the Administrative Court has the authority to try such cases.